

Załącznik 3_Wybrane osiągnięcia pracowników Wydziału w działalności naukowo-badawczej

W ciągu ostatnich lat Katedry i Zakłady wchodzące w skład struktury Wydziału Pedagogiki i Psychologii realizują projekty badawcze skoncentrowane wokół zjawisk i procesów społecznych, edukacyjnych i kulturowych zachodzące aktualnie i w przeszłości. Położenie geograficzne Wydziału na pograniczu Polski północno-wschodniej, szczególnie wyraźnie ukierunkowuje naszą aktywność naukową. Interdyscyplinarne badania naukowe w tym zakresie dotyczą wspólnej historii, kultury, edukacji, edukacji międzykulturowej.

Miarą aktywności naukowej pracowników są publikacje, działalność upowszechniającą wiedzę, awanse naukowe. Na Wydziale prowadzone są:

I. Badania naukowe o szczególnym znaczeniu społecznym oraz badania w zakresie dziedzictwa narodowego. Szczególne osiągnięcia w tym obszarze skupione są wokół badań dotyczących edukacji międzykulturowej oraz historii wychowania

Pierwsza w Polsce **Katedra Edukacji Międzykulturowej** założona w 1995 roku przez prof. dr hab. J. Nikitorowicza wypracowała **szkołę naukową edukacji międzykulturowej**. Buduje ją zespół składający się z pracowników o ugruntowanej pozycji w środowisku naukowym (prof. dr hab. J. Nikitorowicz, prof. dr hab. M. Sobecki, dr hab. J. Muszyńska, dr hab. D. Misiejuk). W prowadzonych badaniach i działalności upowszechniającej naukę wykorzystuje się atut pogranicza granic państwowych, kulturowych, religijnych. Nadrzędnym celem działań naukowych jest przygotowanie społeczeństwa do funkcjonowania w warunkach zróżnicowania kulturowego w związku z wielokulturowością regionu. W ramach prowadzonych badań w wymienionych obszarach badań pracownicy Katedry zrealizowali stopnie naukowe: profesora – Mirosław Sobecki, doktora habilitowanego – Dorota Misiejuk i Jolanta Muszyńska, Tomasz Bajkowski, Krzysztof Sawicki oraz doktora – Beata Boćwińska-Kiluk, Anna Młynarczuk-Sokołowska, Emilia Żyłkiewicz-Płońska, Joanna Sacharczuk, Karol Konaszewski. Zespół badawczy Katedry współpracuje z uczelniami, instytucjami publicznymi, fundacjami i organizacjami pozarządowymi. Prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz przewodniczy Zespołowi Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej przy Komitecie Badań Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Pracownicy Katedry są członkami wielu towarzystw, organizacji oraz instytucji krajowych i zagranicznych, naukowych oraz artystycznych, m.in. Stowarzyszenia Wspierania Edukacji Międzykulturowej.

WYBRANE PUBLIKACJE

- J. Nikitorowicz, *Etnopedagogika w kontekście wielokulturowości i ustawicznie kształtującej się tożsamości*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2017.
- J. Muszyńska, *Miejsce i wspólnota*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2014.
- D. Misiejuk, *Dziedzictwo i dziedziczenie w kontekście procesów socjalizacji*, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok, 2013.
- M. Sobecki, *Komunikacja międzykulturowa w perspektywie pedagogicznej*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2016.
- J. Nikitorowicz, A. Młynarczuk-Sokołowska, U. Namietko (red.), *Edukacja w warunkach wielokulturowości konteksty społeczno-metodyczne*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.
- E. Żyłkiewicz-Płońska, Europejski wymiar w edukacji młodzieży akademickiej studium porównawcze, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.
- W. Danilewicz, J. Nikitorowicz, M. Sobeckiego (red.), *Ku życiu wartościowemu. Idee – Koncepcje – Praktyki*, t. 2: *Koncepcje – Praktyki*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018.
- M. Sobecki, D. Misiejuk, J. Muszyńska, T. Bajkowski (red.), *Człowiek Pogranicza, Wyzwania humanistycznej edukacji. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Jerzemu Nikitorowiczowi*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2019

Białostoccy historycy wychowania rozpoznawani są jako specjaliści „nasycający naszą wiedzę wynikami” z zakresu pedagogiki i oświaty będącej „m.in. na usługach PRL-owskiego reżimu”. Cenione są też pionierskie opracowania dokumentujące walkę z ideologizacją życia społecznego, prowadzoną przez młodzież szkolną i Żołnierzy Wyklętych – mężczyzn i kobiety, które wykazały przykładowe umiłowanie własnego kraju i przyczyniły się do jego umocnienia oraz zapewnienia bezpieczeństwa i godziwej egzystencji Polaków. Publikacje o konspiracji antykomunistycznej połączone z wystawą *Zbrodnie w majestacie prawa* (grudzień 2003) mają też wartość dydaktyczną. Propagowane przez Pracowników Katedry ideały wychowawcze, nasycone miłością do ojczyzny i gotowością do poświęceń dla jej dobra, kształtują postawy patriotyczne i pozwalają odkryć przed młodymi ludźmi (studentami) utajone do niedawna karty z najnowszych dziejów Polski. Przyjmując w badaniach ścisłą zależność form życia politycznego narodu, jego charakteru jako swoistej zbiorowości, Pracownicy Katedry Historii Wychowania podejmują też unikatowe badania z zakresu szkolnictwa na ziemiach Polski

północno-wschodniej w okresie zaborów. Poza tym niewyczerpanym źródłem inspiracji badawczych Pracowników są polskie tradycje oświatowe. Szczególnie rozległe inicjatywy naukowe związane są z analizą myśli pedagogicznej i rozwojem oświaty w II Rzeczypospolitej. Taka refleksja jest skutecznym sposobem kształtowania własnej tożsamości i przeciwstawienia się unifikacji kulturowej, co w dobie transformacji struktur społecznych Europy i rozwijającego się neoliberalizmu jest niezwykle ważne. Równoległe w Katedrze Historii Wychowania prowadzone są badania historyczno-pedagogiczne w aspekcie etnograficznym, uwzględniające specyfikę regionu. Dotyczą one kwestii etnicznych, religijnych, narodowych i kulturowych mniejszości białoruskiej, karaimejskiej, tatarskiej, ukraińskiej i żydowskiej. Pracownicy Katedry Historii Wychowania stale poszerzają obszar swoich zainteresowań badawczych. Nowe pola poszukiwań naukowych dotyczą kwestii obrzędowości i higieny szkolnej, analizy biograficznej historyków wychowania, pedagogów i świadków historii, a także kultury edukacji akademickiej.

Egzemplifikacja realizowanych kierunków badań Pracowników Katedry Historii

Wychowania:

oświata i wychowanie w XIX wieku – dzieje rodziny polskiej jako środowiska wychowawczego i problemy edukacji kobiet w XIX wieku; – dokonania i udział kobiet w różnych sferach życia, ich działalność pedagogiczno-społeczna, formowanie indywidualności intelektualnej na przykładzie Klementyny Hoffmanowej; – edycja źródeł do dziejów oświaty Obwodu białostockiego; – badanie rękopiśmiennictwa tatarskiego;

oświata i wychowanie w II Rzeczypospolitej – szkolnictwo prywatne w II Rzeczypospolitej (rodzaje szkół, warunki działania, kierunki wychowawcze); – Józef Piłsudski jako osobowy wzór wychowawczy szkoły polskiej w II Rzeczypospolitej; – katolicka myśl wychowawcza w II Rzeczypospolitej; – funkcja społeczna prywatnych szkół ogólnokształcących w II Rzeczypospolitej; – działalność wychowawcza Zgromadzeń Salezjańskich w Okręgu Szkolnym Wileńskim;

losy dzieci w czasie II wojny światowej – eksterminacja dzieci pod okupacją hitlerowską; – losy dzieci polskich pod okupacją sowiecką; – specyfika szkolnictwa polskiego pod jurysdykcją sowiecką; – straty osobowe i materialne szkolnictwa w okresie II wojny światowej;

kierunki rozwoju szkolnictwa polskiego i wychowania po II wojnie światowej – indoktrynacja młodzieży szkolnej w latach 1944–1956; – krytyczna ocena szkolnictwa; i propozycja reformy szkolnych na Zjeździe Oświatowym w 1957 r.; – terror i konspiracja młodzieży szkolnej w latach 1945–1956; – środowisko pedagogów warszawskich w drugiej połowie

XX wieku – los społeczności tatarskiej i szerzej muzułmanów w Polsce w okresie 1945–1989;

wychowanie w perspektywie historycznej – staropolski etos wychowania; – ideały wychowania i wzory osobowe narodu polskiego w XIX i XX wieku; – pedagogika personalistyczna, jej geneza i perspektywy; – pedagogika chrześcijańska; – patriotyzm a wychowanie; – kobieta a patriotyzm. Konteksty historyczno-pedagogiczne XVI–XXI w.; – spuścizna pedagogiczna Janusza Korczaka;

biografistyka – badanie działalności naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej wybitnych osób na polu historii oświaty, pedagogiki i wychowania; – bojowniczkę polskiego ruchu niepodległościowego;

dzieje oświaty na Podlasiu – oświata w okresie Komisji Edukacji Narodowej; – oświata polska do 1918 roku; – szkolnictwo w II Rzeczypospolitej /publiczne, prywatne, kształcenie nauczycieli, mniejszości narodowych/; – sytuacja szkolnictwa w okresie II wojny światowej.

WYBRANE PUBLIKACJE

E. Kryńska, A. Suplicka, U. Wróblewska, (red.), *Dziecko w historii – w kręgu kultury chrześcijańskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2017.

U. Wróblewska, *Działalność kulturalno-oświatowa Karaimów w Drugiej Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2015.

U. Wróblewska, *Karaimi wileńscy w okresie międzywojennym. Edycja protokołów z posiedzeń organizacji karaimskich – Wybór i opracowanie*, Wydawnictwo Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2015.

A. Konopacki, *Apologia Tatarów. An apology for the Tatars*, (w:) *Christian-Muslim Relations. A Bibliographical History Volume 8. Northern and Eastern Europe (1600–1700)*, Brill, Leiden–Boston 2016.

A. Konopacki, *Tożsamość a religia Tatarów Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Związek Tatarów RO Oddział Podlaski, Białystok 2017.

E. Kryńska, A. Suplicka, U. Wróblewska, *Dzieje oświaty w regionie – województwo białostockie (1919-1939)*, Oficyna Wydawnicza ASPRA, Białystok 2018

II. Działania naukowo-dydaktyczne na styku dwóch części dawnej Rzeczypospolitej (Wielkiego Księstwa Litewskiego, Królestwa Polskiego)

Wydział, jako jedyny w Polsce, przez 20 lat prowadził różne formy pracy w zakresie dbałości o współpracę i/lub odradzania się polskiej inteligencji w środowisku autochtonicznych

Polaków zamieszkujących teren byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Jest to znaczący wkład w budowanie dziedzictwa narodowego Polski. Wydział uczestniczy w pracach naukowo-dydaktycznych Sieci Uniwersytetów Pogranicza, do której należy dziewięć uczelni z Litwy, Łotwy, Białorusi, Ukrainy, Rosji (Baranowicki Uniwersytet Państwowy, Brzeski Uniwersytet Państwowy im. A. S. Puszkina, Grodzieński Uniwersytet Państwowy im. Janki Kupały, Narodowy Uniwersytet Lwowski im. I. Franki, Bałtycki Uniwersytet Federalny im. I. Kanta w Kaliningradzie, Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie, Woroneżski Uniwersytet Państwowy, Rosyjska Akademia Gospodarki Narodowej i Służby Cywilnej, Filia w Smoleńsku). Intensywna, stała współpraca świadczy o wysokiej międzynarodowej pozycji Wydziału. Formy współpracy: staże naukowe i dydaktyczne pracowników naukowych z zagranicy (Uniwersytet im. J. Kupały w Grodnie, Uniwersytet im. A. Puszkina w Brześciu, Państwowy Uniwersytet w Mińsku, Uniwersytet Pedagogiczny w Mińsku i in.); udział pracowników uczelni obu stron w konferencjach naukowych; publikacje naukowe, prowadzenie badań naukowych dotyczących dziedzictwa kulturowego i tożsamości kulturowej na Grodzieńszczyźnie i Białostocczyźnie (M. Sobecki, J. Nikitorowicz, D. Misiejuk); studencka wymiana naukowa z Uniwersytetem im. A. Puszkina w Brześciu nt. *Wymiary wczesnej dorosłości w Polsce i na Białorusi-w perspektywie studentów 2012/2013; Związki uczuciowe we wczesnej dorosłości w perspektywie studentów; 2013/2014, 2014/2015.*

WYBRANE PUBLIKACJE

- M. Sobecki, *Kultura symboliczna a tożsamość. Studium tożsamości Polaków na Grodzieńszczyźnie z perspektywy edukacji międzykulturowej*, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2007.
- J. Nikitorowicz, *Młodzież pogranicza kulturowego Białorusi, Polski, Ukrainy wobec integracji europejskiej*, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2000.
- J. Nikitorowicz, *Pogranicze, tożsamość, edukacja międzykulturowa*, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2001.

II. Badania naukowe oraz działania upowszechniające naukę o szczególnym znaczeniu społecznym realizowane są także w ramach działań ukierunkowanych na twórczą resocjalizację

Naukowa koncepcja opracowana przez prof. dr hab. Marka Konopczyńskiego, stanowi alternatywę wobec klasycznego rozumienia etiologii, fenomenologii i efektów procesu resocjalizacji instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej wynikającego z dotychczasowego

dorobku pedagogiki resocjalizacyjnej (m.in. Konopnicki, 1972; Czapów, 1980; Jedlewski, 1981, Pospiszyl, 1998; Urban, 2004; Machel, 2005; Pytka, 2005). Jej teoretyczną inspiracją są założenia interakcjonizmu symbolicznego, pedagogiki kultury, pedagogiki humanistycznej, oraz psychologii kognitywnej. W swojej warstwie teoretycznej i metodycznej ukierunkowana jest na identyfikację i rozwój potencjałów tkwiących w osobach nieprzystosowanych społecznie.

Podstawową kategorią zmiany resocjalizacyjnej według założeń twórczej resocjalizacji jest tożsamość człowieka rozumiana jako **funkcjonalny sposób myślenia o samym sobie i własnych priorytetach życiowych w kontekście ich społecznego odbioru**. W oparciu o koncepcję twórczej resocjalizacji Marek Konopczyński opracował też metody twórczej resocjalizacji. Należą do nich: metoda teatru resocjalizacyjnego, metoda resocjalizacji przez sport jak również metody wspomagające tj. drama resocjalizacyjna, plastyka i muzyka, elementy psychodramy. Naukowa koncepcja twórczej resocjalizacji Marka Konopczyńskiego i wynikające z niej metody pracy wychowawczej, na trwałe znalazły miejsce nie tylko w naukach społecznych, ale przede wszystkim w środowisku praktyków wychowania i są realizowane w wielu instytucjach i placówkach resocjalizacyjnych w Polsce (zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zakładach karnych).

WYBRANE PUBLIKACJE

- M. Konopczyński, *Metody twórczej resocjalizacji*, PWN, Warszawa, 2006.
- M. Konopczyński, *Teoretyczne podstawy oddziaływań metodycznych wobec nieletnich*, PWN Warszawa, 2006.
- M. Konopczyński, *Kryzys resocjalizacji czy(li) sukces działań pozornych*, Pedagogium, Warszawa, 2013.
- M. Konopczyński, *Pedagogika resocjalizacyjna*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2014.
- K. Sawicki, R. Ćwikowski, A. Chańko (red.), *Dylematy i wyzwania współczesnej resocjalizacji*, Alter Ego, Białystok 2015.
- K. Sawicki, *Diady, kliki, gangi. Młodzież nieprzystosowana społecznie w perspektywie współczesnej pedagogiki resocjalizacyjnej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2018.
- K. Konaszewski, *Tożsamość wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.
- W. Ambrozik, A. Kieszkowska, K. Sawicki (red.). *Współczesne dylematy resocjalizacji. W stronę twórczej resocjalizacji. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Markowi Konopczyńskiemu*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2018.

M. Zemło, A. Sakowicz-Boboryko, M. Bilewicz, M. Dziekońska, D. Otapowicz, J. Szada-Borzyszkowska, J. Mantur, *W kierunku inkluzji społecznej*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Białystok-Gdańsk 2018

K. Konaszewski, Ł. Kwadrans, *Zasoby osobiste młodzieży nieprzystosowanej społecznie. Uwarunkowania środowiskowe*, Oficyna Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2018.

III. Badania naukowe o pionierskim charakterze (w zakresie gerontologii pedagogicznej, edukacyjnych konsekwencji migracji zagranicznych)

1) Pracownicy Zakładu Socjologii Edukacji i Gerontologii Społecznej oraz Zakładu Andragogiki i Gerontologii Edukacyjnej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku od wielu lat realizują badania, których celem jest ukazanie przestrzeni życia osób w starszym wieku w kontekście stosowanej wobec nich przemocy. Problem ten rozpoznawany był w oparciu o badania przeprowadzone w ramach kilku projektów badawczych:

2014–2016, program DAPHNE III, międzynarodowy projekt badawczy snap–Special needs and protection orders (just/2013/dap/ag/5713), finansowany przez Komisję Europejską; partnerzy: Niemcy, Austria, Wielka Brytania, Irlandia, Portugalia. Przedmiotem badań były działania i narzędzia ochrony pokrzywdzonych kobiet, stosowane przez przedstawicieli organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, rozpatrywane w aspekcie ich skuteczności i przydatności dla różnych grup osób doznających przemocy;

2011–2013, program DAPHNE III, międzynarodowy projekt badawczy „Mind the Gap! – Improving Intervention in Intimate Partner Violence against Older Women” (just/2010/dap3/ag/1226); finansowany przez Komisję Europejską; partnerzy: Niemcy, Austria, Wielka Brytania, Węgry, Portugalia. Realizacja projektu miała przynieść odpowiedzi na pytania: czy kobiety po 60 roku życia, doświadczające przemocy w związku małżeńskim/ partnerskim podejmują trud wkroczenia na drogę prawną w celu ukarania sprawcy;

2007–2011, projekt badawczy zamawiany PolSenior „Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce” (pbz-mein – 9/2/2006), początkowo finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a od 3 kwietnia 2008 roku przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (ncbir). Celem projektu była ocena sytuacji zdrowotnej, psychologicznej, społecznej i ekonomicznej polskich seniorów;

2009–2010, program DAPHNE III międzynarodowy projekt badawczy „Intimate partner violence against older women” (jls/dap/2007-1); finansowany przez Komisję Europejską; partnerzy: Niemcy, Austria, Wielka Brytania, Węgry, Izrael, Portugalia. Celem projektu była analiza występowania i oceny skali zjawiska intymnej przemocy wobec kobiet w wieku 60+ w związkach małżeńskich i/lub partnerskich;

2006–2009, projekt badawczy „Przemoc wobec ludzi starych w Polsce. Na przykładzie badań środowiskowych na Podlasiu” (n1 16 03231/395); finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem projektu było zdiagnozowanie problemu przemocy wśród ludzi starych w województwie podlaskim oraz zaplanowanie i podjęcie działań prewencyjnych, interwencyjnych i edukacyjnych w tym zakresie.

Realizacja badań, otrzymane w ich trakcie wyniki spowodowały, że problem przemocy wobec osób starszych został dostrzeżony i zdiagnozowany. Uzyskane wyniki badań stanowiły asumpt do poszukiwania sposobów zapobiegania tej formie patologii oraz propozycji działań naprawczych. Wyniki badań dyskutowane były na licznych seminariach, sympozjach, konferencjach naukowych, szkoleniach kierowanych do pracowników socjalnych, przedstawicieli policji, służby zdrowia, seniorów.

Wyniki badań zostały opublikowane w formie pisemnej w wielu publikacjach naukowych m.in.:

M. Halicka, J. Halicki (red.), *Przemoc wobec ludzi starych. Na przykładzie badań w województwie podlaskim*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2010.

A. Szafranek, J. Halicki, M. Halicka, E. Kramkowska, *Kobiety doświadczające przemocy w rodzinie i ich ochrona. Aspekty prawne i społeczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2017.

M.C. Halicka, E. Kramkowska, *Domestic Violence against the Elderly – A modern Challenge to Social Aid*, Exlibris Biblioteka Gerontologii Społecznej, 2016, zeszyt 2(12).

M. Halicka, J. Halicki, E. Kramkowska, A. Szafranek, *Law Enforcement, the Judiciary and Intimate Partner Violence Against the Elderly in Cort Foles*, „Studia Socjologiczne”, 2015, 2(217).

E. Kramkowska, *Człowiek stary jako ofiara przemocy w rodzinie. Na podstawie badań w instytucjach pomocy społecznej w województwie podlaskim*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.

M. Halicka, J. Halicki, E. Kramkowska (red.), *Starość. Poznać, przeżyć, zrozumieć*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016.

M. Halicka, J. Halicki, K. Czykier (red.), *Niepełnosprawność. Poznać przeżyć, zrozumieć*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016.

2) Badania dotyczące migracji zagranicznych w kontekście ich społecznych konsekwencji realizowane są od końca lat 90. Należą do nich badania prowadzone przez Wioletę Danilewicz, która wprowadziła do polskiej literatury pedagogicznej termin rodziny transnarodowej. Za publikację *Rodzina ponad granicami. Transnarodowe doświadczenia wspólnoty rodzinnej*, Białystok 2010, otrzymała Nagrodę Łódzkiego Towarzystwa Naukowego im. Profesor Ireny Lepszczyk za najlepszą pracę naukową z zakresu pedagogiki społecznej (2011).

Katarzyna Winiecka podejmuje problematykę doświadczeń rodzinnych tych osób, które zdecydowały się na emigrację oraz ich powiązań z krajem ojczystym. Zainteresowania tych badaczek ściśle korespondują z aktualnymi, globalnymi doświadczeniami.

WYBRANE PUBLIKACJE

- W. Danilewicz, *Migracje jako źródło refleksji i dylematów rodzin rozłączonych przestrzennie, język polski*, „Przegląd Polonijny – Studia Migracyjne”, 2012, nr 1.
- W. Danilewicz, *The Dynamic of Migrant Communication in the Age of Globalization. Part 2*, „Studies in Logic, Grammar and Rhetoric”, 2017, nr 2.
- K. Winiecka, *Strategia–adaptacja–migracja. Rodziny młodych migrantów polskich po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.

IV. Badania specyficznie pedagogiczne osadzone w subdyscyplinach pedagogiki

Pragniemy podkreślić, że na Wydziale Pedagogiki i Psychologii realizowane są badania specyficznie pedagogiczne, tj. osadzone w wybranych subdyscyplinach pedagogiki – poza wskazanymi w pkt. 1.–4. Są to badania w zakresie m.in.:

pedagogiki twórczości – dr hab. Agata Cudowska, prof. UwB; dr hab. Janina Uszyńska-Jarmoc, prof. UwB, dr hab. Halina Monika Wróblewska;

dydaktyki ogólnej i dydaktyk szczegółowych:

niewpowodzenia edukacyjne – dr hab. Anna Karpińska, prof. UwB;

ontodydaktyka – dr hab. Anna Karpińska, prof. UwB;

neurodydaktyka – dr hab. Anna Karpińska, prof. UwB;

dydaktyka szkoły wyższej – dr hab. Anna Krajewska;

dydaktyka mediów – dr hab. Katarzyna Borawska-Kalbarczyk;

edukacji wczesnoszkolnej – dr hab. Małgorzata Głowska-Sołdatow
edukacji przedszkolnej – dr hab. Elżbieta Jaszczyszyn, prof. UwB;
pedagogiki miejsca – dr hab. Jolanta Muszyńska, prof. UwB; dr hab. Dorota Misiejuk, prof.
UwB.
pedagogiki społecznej – dr hab. Tomasz Sosnowski, dr hab. Tomasz Bajkowski;
anragogiki i gerontologii – dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB;
ale także
pedeutologii – dr hab. Alicja Korzeniecka – Bondar.

Wyniki badań zostały opublikowane w formie pisemnej w licznych publikacjach naukowych
m.in.:

Kompetencje informatyczne uczniów w perspektywie zmian szkolnego środowiska uczenia się,
Katarzyna Borawska-Kalbarczyk, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2015.

Twórcze orientacje życiowe. Zdrowie i dobrostan, Agata Cudowska, Wydawnictwo
Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2017.

Motywacja do uczenia się uczniów w młodszym wieku szkolnym, Małgorzata Głowska-
Sołdatow, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2016.

*Modele edukacji czytelnicznej w przedszkolu a gotowość do czytania i umiejętność czytania
dzieci sześciolatek,* Elżbieta Jaszczyszyn, Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans
Humana, Białystok 2010.

Niepowodzenia edukacyjne – renesans myśli naukowej, Anna Karpińska, Wydawnictwo
Uniwersyteckie Trans Humana, Białystok 2013 (wyd. 2).

*Współdziałanie dydaktyczne nauczycieli akademickich i studentów a jakość kształcenia na
przykładzie studiów pedagogicznych,* Anna Krajewska, Wydawnictwo Trans Humana,
Białystok 2016.

*Miejsce i wspólnota. Poczucie wspólnotowości mieszkańców północno-wschodniego
pogranicza Polski. Studium pedagogiczne,* Jolanta Muszyńska, Wydawnictwo
Akademickie Żak, Warszawa 2014.

Dziedzictwo i dziedziczenie w kontekście procesów socjalizacji, Dorota Misiejuk,
Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana, Białystok 2013.

Od twórczości potencjalnej do autokreacji w szkole, Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans
Humana, Białystok 2007.

Kompetencje twórcze w dorosłości, Halina Monika Wróblewska, Wydawnictwo
Uniwersyteckie Trans Humana, Białystok 2015.

U źródeł tożsamości rodzinnej, system rodzinny w percepcji młodzieży akademickiej, Tomasz
Bajkowski, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2018.

Ojcostwo w perspektywie pokoleniowej, Studium Socjopedagogiczne, Tomasz Sosnowski, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2018.

Codzienny czas w szkole. Fenomenograficzne studium doświadczeń nauczycieli, Alicja Korzeniecka-Bondar, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018.

Oblicza edukacji w prospektywnym oglądzie, Anna Karpińska, Monika Zińczuk, Piotr Remża (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019.

Innowacje w edukacji w perspektywie jakości kształcenia, Anna Karpińska, Katarzyna Borawska - Kalbarczyk, Karol Kowalczyk, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019.

Edukacja całonocowa wybrane obszary, Anna Karpińska, Alina Szwarz, Walentyna Wróblewska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019.

V. Innowacyjne badania i działalność naukowa młodych pracowników Wydziału

1) Stypendia MNiSW dla wybitnych młodych naukowców

Dr M. Kowalczyk-Wałędziak w 2016 roku otrzymała stypendium MNiSW dla wybitnych młodych naukowców.

Marta Kowalczyk-Wałędziak – doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, adiunkt w Zakładzie Pedagogiki Ogólnej i Metodologii Badań Pedagogicznych Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Prezes Zarządu Fundacji Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych (2013–2017). Certyfikowany tutor akademicki pierwszego stopnia. Autorka/współautorka czterech monografii oraz kilkudziesięciu artykułów publikowanych w krajowych i zagranicznych czasopiśmie (w tym z listy filadelfijskiej) na ten temat. Członek zespołu redakcyjnego „Eastern European Journal of Transnational Relations”. Recenzent wydawniczy prac zbiorowych (m.in. Selected Papers of the Association for Teacher Education in Europe Spring Conference 2015, Cambridge Scholars Publishing Group). Współpracuje z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi, m.in. w Porto, Suceavie, Northampton, Rydze, realizując dwa projekty badawcze własne: „The Impact of Doctoral Studies on Teachers as Professionals and their Workplaces” i „The Role of Masters’ Studies in Teachers’ Personal and Professional Development”. Obecnie uczestniczy w projekcie badawczym „Introducing Modules on Law and Rights in Programmes of Teacher Training and Educational Sciences”, finansowanym z Executive Agency (EACEA) of the European Commission jako ekspert w zakresie problematyki kształcenia nauczycieli. Jest członkiem Association for Teacher Education in Europe (w 2018 Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego ATEE Spring Conference), Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (w

latach 2016-2017 Koordynator Koła Młodych Naukowców PTP), Polskiego Towarzystwa Statystycznego (juror w międzynarodowym konkursie umiejętności statystycznych).

Dr A. Młynarczuk-Sokołowska – w 2017 roku otrzymała stypendium MNiSW dla wybitnych młodych naukowców.

Anna Młynarczuk-Sokołowska – doktor nauk społecznych w zakresie pedagogiki, adiunkt w Katedrze Edukacji Międzykulturowej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Opracowała cztery monografie naukowe (w tym dwie autorskie *Od Obcości do Inności. Międzykulturowa edukacja nieformalna na przykładzie działań polskich organizacji pozarządowych*, Żak, Warszawa 2015; *Teoria i praktyka międzykulturowej edukacji nieformalnej w kontekście działań adresowanych do dzieci*, Fundacja Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016 i dwie współautorskie (współaut. K. Szostak-Król) *Zrozumieć Innego. Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna w procesie uczenia się języka polskiego jako obcego*, Fundacja Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2016; (współaut. A. Kożyczkowska) *Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne*, Katedra, Gdańsk 2017. Jest autorką blisko pięćdziesięciu artykułów naukowych w czasopiśmie i pracach zbiorowych. Brała udział w znaczących międzynarodowych projektach badawczych jako członek zespołu badawczego, m.in. w Programme for International Student Assessment – PISA (koordynatorem projektu było Ministerstwo Edukacji Narodowej, a realizatorem Instytut Filozofii i Socjologii PAN, styczeń-marzec 2012) oraz krajowych w Projekcie Bilans Kapitału Ludzkiego (realizatorem projektu była Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Uniwersytet Jagielloński, 2010).

Dr Anna Młynarczuk-Sokołowska uczestniczyła w zagranicznych wyjazdach naukowo-badawczych do: Hiszpanii (Barcelona, Organizacja Diflegs de donna, styczeń 2016); Turcji (Antalya-Adrasan, The Centre for European Union Education, Turkish National Agency, Akdeniz University, czerwiec 2011); Izraela (SPARK PRO, grudzień 2010). Inicjowane przez nią projekty badawcze i naukowo-metodyczne zostały docenione w postaci przyznania grantów finansowanych ze środków europejskich (np. Program Operacyjny Kapitał Ludzki) i krajowych m.in. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach 40 konkursu wniosków o finansowanie projektów (nr projektu NN 106 419340, tytuł projektu: Międzykulturowa edukacja nieformalna w Polsce na przykładzie działalności organizacji pozarządowych).

2) Projekty badawcze i dydaktyczne młodych pracowników

projekt NCN, nr N N106 419340: „Międzykulturowa edukacja nieformalna w Polsce na przykładzie działalności organizacji pozarządowych” – dr Anna Młynarczuk-Sokołowska;

projekt NCN PRELUDIUM 9, nr 2015/17/N/HS6/02900: „Zasoby odpornościowe młodzieży nieprzystosowanej społecznie (2016–2019)” – dr Karol Konaszewski;

projekt NCN PPRELUDIUM 3, nr 2012/05/N/HS/04037: „Funkcja społeczna szkół salezjańskich w Okręgu Szkolnym Wileńskim w okresie Drugiej Rzeczypospolitej (2013–2016)” – mgr Łukasz Kalisz;

DAPHNE III – projekt badawczy finansowany ze środków Unii Europejskiej, nr JUST/2013/DAP/AG/5713, tytuł projektu: „SNAP – Special needs and protection orders” (Porządek prawny i ochrona policji w przypadkach przemocy domowej wobec kobiet ze szczególnymi potrzebami). Podjęta problematyka: Pomoc starszym kobietom-ofiarom przemocy w związkach (2014–2016) – dr Emilia Kramkowska;

„Wageningen University, Holandia – staż – Putting Big Ideas into Practice: Developing Soft Skills for Large Systems Change” – laureatka konkursu Top 500 Innovators, Transformation.doc – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach podziałania 1.1.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG) – dr Katarzyna Winiecka;

projekt w ramach Programu ERASMUS+ (Application 573540-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA2-CBHE-JP): „Introducing Modules on Law and Rights in Programmes of Teacher Training and Educational Sciences, approved by the Executive Agency (EACEA) of the European Commission; 2015–2019” – dr Marta Kowalczyk-Walędziak;

3) Seria wydawnicza „młodych naukowców”

Efektom badań młodych pracowników jest seria wydawnicza: *Inspiracje. Badania. Rozwój*, Wydawnictwo Naukowe Katedra; obejmuje sześć monografii. Ukazały się:

- E. Kramkowska, *Człowiek stary jako ofiara przemocy w rodzinie. Na podstawie badań w instytucjach pomocy społecznej w województwie podlaskim*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.
- E. Żyłkiewicz-Płońska, *Europejski wymiar w edukacji młodzieży akademickiej. Studium porównawcze*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2016.
- K. Konaszewski, *Tożsamość wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.
- K. Kowalczyk, *Edukacja w pikselach. Gry komputerowe w procesie kształcenia*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.

K. Winiecka, *Strategia–adaptacja–migracja. Rodziny młodych migrantów polskich po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.

A. Kożyczkowska, A. Młynarczuk-Sokołowska, *Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.

VI. Czasopisma naukowe wydawane przez Wydział Pedagogiki i Psychologii

Ważnym elementem pracy naukowej oraz upowszechniającej wiedzę pracowników Wydziału stanowi praca redakcyjna. Wydział jest wydawcą bądź współwydawcą czterech czasopism naukowych.

„Kultura i Edukacja”

Od 2017 roku współwydawcami kwartalnika (wraz z wydawnictwem Adam Marszałek) są: Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Warszawski i Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy. Zakres tematyczny publikowanych w kwartalniku „Kultura i Edukacja” tekstów obejmuje cały wybór nauk społecznych – przede wszystkim pedagogikę, psychologię, socjologię, kulturoznawstwo, ale również filozofię, politologię czy antropologię.

Międzynarodowy charakter pisma potwierdza zarówno wielonarodowy skład Rady Naukowej, Autorzy i wersje językowe – „Kultura i Edukacja” wydawana jest w postaci numerów polskich oraz angielskich (po dwa numery w roku), dodatkowo (Special Issue) także w języku chińskim.

Zgodnie z „Komunikatem w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikację w tych czasopismach” z dnia 23 grudnia 2015 roku, publikacja w „Kulturze i Edukacji” owocuje obecnie 12 punktami MNiSW (część B listy, pozycja 840).

„Kultura i Edukacja” jako periodyk o bardzo wysokim poziomie szczyli się międzynarodową Radą Naukową. W obecnej kadencji, obok renomowanych nazwisk polskich uczonych z wielu dyscyplin naukowych, obecni są przedstawiciele różnych kontynentów. I tak, kraje azjatyckie reprezentują Chiny, Gruzja i Rosja; Amerykę Północną – Kanada i USA; zaś Europę – przedstawiciele Czech, Holandii, Niemiec, Portugalii, Rumunii, Słowacji oraz Węgier i Wielkiej Brytanii. Oczekiwania dotyczą nie tylko współpracy autorskiej ze środowiskami, których są oni liderami, ale obejmują również nadzieje związane z wykorzystywaniem publikowanych prac, a także podnoszenie prestiżu KiE. Twórczy tygiel różnych kultur,

osobowości oraz doświadczeń gwarantuje szczególnie, multidyscyplinarny a zarazem stały i uporządkowany charakter pisma.

RADA NAUKOWA

Magdalena Bergmann (Bydgoszcz), Susana Coimbra (Portugalia), Peter Cunningham (Wielka Brytania), Zdzisława Dacko-Pikiewicz (Dąbrowa Górnicza), Zenon Gajdzica (Cieszyn), Constantin Geambașu (Rumunia), Adam Grzeliński (Toruń), Agnieszka Jeran (Poznań), Mart-Jan de Jong (Holandia), Stanisław Juszczyk (Katowice), Arkadiusz Karwacki (Toruń), Mike Keen (USA), Nino Kemertelidze (Gruzja), Marek Konopczyński (Białystok), Michaił Kurajew (Rosja), Tadeusz Lewowicki (Warszawa), Joanna Marszałek-Kawa (Toruń), Zbyszko Melosik (Poznań), Miao Huashou (Chiny), Jerzy Nikitorowicz (Białystok), Joanna Piechowiak-Lamparska (Toruń), Donald Pienkos (USA), Vladimir Ploskikh (Kirgistan), Alistair Ross (Wielka Brytania), Mirosław Sobecki (Białystok), Egon Spiegel (Niemcy), Konrad W. Studnicki-Gizbert (Kanada), Krzysztof Szewior (Warszawa), Władysława Szulakiewicz (Toruń), Mirosław Józef Szymański (Warszawa), Pál Tamás (Węgry), Marek Walancik (Dąbrowa Górnicza), Anna Wiłkomirska (Warszawa).

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Mirosław Sobecki – redaktor naczelny (WPiP UwB), Anna Wiłkomirska – zastępca redaktora naczelnego, Dorota Misiejuk – zastępca redaktora naczelnego (WPiP UwB), Emilia Żyłkiewicz-Płońska – członek Redakcji (WPiP UwB), sekretarz, Arleta Hrehorowicz – sekretarz, Jia Hanjun – sekretarz, Paweł Jaroniak – sekretarz.

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Małgorzata Niesiobędzka – psychologia (WPiP UwB), Ewa Owczarz – filologia, językoznawstwo, Katarzyna Citko – kulturoznawstwo (WPiP UwB), Alina Wróbel – pedagogika, Arleta Hrehorowicz – prawo, pedagogika, Małgorzata Halicka – socjologia (WPiP UwB), Elżbieta Czykwin – socjologia, Agnieszka Jeran – socjologia, historia, Daniel Żuromski – filozofia, kognitywistyka.

„Creativity. Theories – Research – Applications”

Międzynarodowe czasopismo naukowe wydawane w języku angielskim od 2014 roku na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Czasopismo publikowane jest w trybie open access, w wersji on-line. (ISSN 2354-003). Od 2015 roku wydawcą czasopisma jest De Gruyter. Czasopismo jest indeksowane w ponad 20 bazach naukowych na

całym świecie. W ocenie Indeks Copernicus czasopismo otrzymało za rok 2016 roku wskaźnik – **94.14**, za rok 2015 – **92.33**, a za rok 2014 – **71.61**.

Czasopismo „Creativity. Theories – Research – Applications” jest półrocznikiem, recenzowanym w systemie podwójnej ślepej recenzji.

Czasopismo poświęcone jest problematyce twórczości i kreatywności dzieci, młodzieży oraz dorosłych, rozpatrywanej z perspektywy różnych dyscyplin humanistyki i nauk społecznych.

Twórczość ujmowana jest jako zjawisko elitarne lub egalitarne. Na łamach czasopisma podejmowane są problemy kreatywności człowieka – jej rozpoznawania, korelatów, uwarunkowań, możliwości wspierania i rozwoju – analizowane z punktu widzenia pedagogiki, psychologii, socjologii twórczości, estetyki, etc. Ponadto dyskutowane są zagadnienia potencjału twórczego oraz rzeczywistych osiągnięć twórczych człowieka (twórczości codziennej i wybitnej). Rozpatrywane są także kwestie metodologiczne i statystyczne, dotyczące ilościowych lub jakościowych badań prowadzonych nad twórczością w Polsce i za granicą. Czasopismo stanowi płaszczyznę pozytywnej konfrontacji różnorodnych sposobów postrzegania i badania twórczości – interparadygmatycznego i interdyscyplinarnego dialogu reprezentantów odmiennych opcji teoretycznych i metodologicznych.

Dotychczas ukazało się 8 numerów czasopisma, w których publikowali najwybitniejsi naukowcy z dziedziny psychologii i pedagogiki twórczości z całego świata: m.in. M.A. Runco, R.A. Beghetto, B.A. Hennessey, T. Lubart, A. Hui, B. Wagoner, L. Tanggaard, V.P. Glaveanu, M. Karwowski, I. Lebuda, i in.

RADA NAUKOWA

Ronald A. Beghetto (University of Connecticut, USA), Mathias Benedek (University of Graz, Austria), Katarzyna Citko (University of Białystok, Poland), Michał Chruszczewski (University of Warsaw, Poland), Agata Cudowska (University of Białystok, Poland), Marta Galewska-Kustra (The Maria Grzegorzewska University, Poland), Vlad Petre Glăveanu (Webster University Geneva, Switzerland), Małgorzata Gocłowska (University of Amsterdam, Netherlands), Magdalena Grohman (University of Texas at Dallas, USA), Anna Hui (City University of Hong Kong, Hong Kong), James C. Kaufman (University of Connecticut, USA), Dorota Kubicka (Jagiellonian University, Poland), Izabela Lebuda (The Maria Grzegorzewska University, Poland), Wiesława Limont (Nicolaus Copernicus University, Poland), Todd Lubart (University of Paris Descartes, France), Monika Modrzejewska-Świągulska (University of Lodz, Poland), Aleksander Nalaskowski (Nicolaus Copernicus University, Poland), Katarzyna Olbrycht (University of Silesia, Poland), Roland S. Persson (Jonkoping University, Sweden), Jean Pretz (Elizabethown College, USA), Elżbieta Rudowicz (Pomerianin Medical University,

Poland), Mark A. Runco (Torrance Creativity Center, University of Georgia, Athens), Ugur Sak (Anadolu University, Turkey), Andrzej Sękowski (Catholic University of Lublin, Poland), Paul Silvia (University of North Carolina, USA), Krzysztof Szmidt (University of Lodz, Poland), Urszula Szuścik (University of Silesia, Poland), Lene Tanggaard (Aalborg University, Denmark), Aleksandra Tokarz (Jagiellonian University, Poland), Dorota Turska (Maria Curie-Skłodowska University, Poland), Dmitry Ushakov (Russian Academy of Science, Russia), Brady Wagoner (Aalborg University, Denmark), Monika Wróblewska (University of Białystok, Poland).

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Janina Uszyńska-Jarmoc – redaktor (WPiP UwB), Maciej Karwowski – redaktor (Uniwersytet Wrocławski), Jacek Gralewski – redaktor statystyczny (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie), Barbara Polityńska-Lewko – redaktor językowy (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), Piotr Remża – redaktor techniczny (WPiP UwB), Beata Kunat – sekretarz redakcji (WPiP UwB).

ADRESY STRONY INTERNETOWEJ :

<http://www.creativity.uwb.edu.pl>

www.degruyter.com/view/j/ctra

„Parezja. Czasopismo Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN”

Półrocznik „Parezja. Czasopismo Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN” działa od 2014 roku pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Redagowane jest przez zespół pracowników naukowo – dydaktycznych z różnych ośrodków naukowych a wydawane przez Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku.

Czasopismo integruje młodych badaczy zajmujących się rozpoznawaniem, diagnozą, opisem i rozwiązywaniem podstawowych problemów najszerzej pojętej edukacji, wychowania, kształcenia, socjalizacji i wspomagania rozwoju człowieka (we wszystkich okresach jego życia) oraz ich relacji ze sferą publiczną (polityką, ekonomią, itp.). Jest głosem w trybie parezji – szczerym, krytycznym i otwartym na ryzyko zaangażowania w sprawy edukacji i jej szeroko rozumianych kontekstów. Stanowi wyraz etycznego obowiązku zabrania głosu w ważnych, aktualnych kwestiach odczytywanych z perspektywy dialogu między pedagogiką, a innymi dyscyplinami. Półrocznik ma charakter polemiczny, interdyscyplinarny, pozwalający zarówno na przekraczanie granic między wąsko zakreślonymi polami badawczymi, jak i łączenie metod badawczych.

Głównym zadaniem czasopisma jest promowanie nowatorskich i nieoczywistych ujęć opracowywanych przez humanistów zaangażowanych na rzecz edukacji, nie godzących się na banał, pozór i „równanie w dół”. Czasopismo jest otwarte na niesztabowe perspektywy, idee, metody badania i opisywanie rzeczywistości edukacyjnej i społecznej. Publikuje teksty wprowadzające do dyskursu naukowego oryginalne tematy, perspektywy teoretyczne oraz badawcze. Dotychczas ukazało się osiem numerów tematycznych poświęconych następującej problematyce: I numer – *Parezja*; II numer – *Upokorzenie*; III numer – *Nieposłuszeństwo*; IV numer – *Nierówność*; V numer – *Konsumpcjonizm edukacji/ w edukacji*; VI numer – *Irytacja*; VII numer – *Wychowanie w kulturze – kultura wychowania*; VII numer – *Akademickie terażniejszości*. Trwają prace nad kolejnymi numerami planowanymi na rok 2018: IX numer – *Polityczne konteksty edukacji* (redaktor tematyczny: dr Karolina Starego, Uniwersytet Gdański); X numer – *Rzeczy – ludzie – edukacja* (redaktorzy tematyczni: dr Maksymilian Chutorański i dr Aneta Makowska, Uniwersytet Szczeciński).

Wersją pierwotną półrocznika „Parezja” jest wydanie papierowe (ISSN 2353-7914). Każdorazowo po ukazaniu się drukiem nowego numeru, Wydawca zamieszcza na stronie internetowej czasopisma (<http://www.parezja.uwb.edu.pl/>) spis treści oraz wszystkie teksty wraz ze streszczeniami (opracowanymi w języku polskim i angielskim).

RADA NAUKOWA

Prof. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak (Uniwersytet Szczeciński, Szczecin), Prof. dr hab. Maria Dudzikowa (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), Prof. dr hab. Dorota Klus-Stańska (Uniwersytet Gdański, Gdańsk), Prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz (Uniwersytet w Białymstoku, Białystok), Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski (Uniwersytet Łódzki, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa), Prof. dr Joachim Thomas (Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt, Niemcy), Prof. dr hab. Janusz Surzykiewicz (Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt, Niemcy), Prof. PhDr. Bronisława Kasáčová (Uniwersytet Mateja Bela, Bańska Bystrzyca, Słowacja), Assoc. prof. PhD. Otilia Clipa (Stefan cel Mare University Suceava, Suceava, Rumunia), Assoc. prof. PhD. Ineta Helmane (Riga Teacher Training and Educational Management Academy, Ryga, Łotwa), Dr James Underwood (Uniwersytet Northampton, Wielka Brytania), Doc. PaedDr. Radmila Burkovičová, Ph.D. (Ostrawski Uniwersytet w Ostrawie, Czechy), Doc. Nadežda Leonyuk (Państwowy Uniwersytet Brzeski im. A.S.Puszkina, Brześć, Białoruś), Dr Urszula Markowska-Manista (Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa), Dr Jacek Moroz (Uniwersytet Szczeciński, Szczecin).

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Zespół redakcyjny tworzą członkowie Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN: Alicja Korzeniecka-Bondar – redaktor naczelna (WPIP UwB), Ewa Bochno – zastępca redaktor naczelnej (Uniwersytet Zielonogórski), Bożena Tołwińska – sekretarz redakcji (WPIP UwB), Katarzyna Szorc – sekretarz redakcji (WPIP UwB), Maksymilian Chutorański – członek zespołu (Uniwersytet Szczeciński), Przemysław Paweł Grzybowski – członek zespołu (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), Jacek Gralewski – redaktor statystyczny (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie), Elżbieta Kozłowska-Świątkowska – redaktor językowy, Agata Butarewicz – redaktor językowy (język angielski).

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Tomasz Bajkowski – diagnostyka psychopedagogiczna (WPIP UwB), Katarzyna Borawska-Kalbarczyk – dydaktyka (WPIP UwB), Mateusz Marciniak – psychologia (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań), Piotr Mikiewicz – socjologia wychowania (Dolnośląska Szkoła Wyższa, Wrocław), Tomasz Leś – metodologia (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Tomasz Prymak – prawo, pedagogika resocjalizacyjna (WPIP UwB), Jolanta Sajdera – pedagogika przedszkolna i szkolna (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), Karolina Starego – polityka społeczna (Uniwersytet Gdański), Urszula Wróblewska – historia wychowania (WPIP UwB).
Projekt okładki: Michał Obrycki

„Studia Pedagogiczne” – „Polish Journal of Educational Studies”

Od 2018 roku Wydział jest Wydawcą czasopisma „Studia Pedagogiczne”, które od 60 lat stanowią znaczący głos środowiska pedagogów w Polsce. W nowej edycji językiem publikacji jest język angielski.

„Studia Pedagogiczne” – od 2018 roku ukazywać się będą pod tytułem: „Polish Journal of Educational Studies” – redaktor naczelna – dr hab. Wioleta Danilewicz, prof. UwB.

VII. Konferencje naukowe jako znaczące wydarzenia w środowisku naukowym

Efektom pracy naukowej pracowników Wydziału są organizowane ogólnokrajowe i międzynarodowe konferencje naukowe. Są to:

Wybrane konferencje międzynarodowe:

„3rd Indonesia–Poland Intercultural and Interfaith Dialogue”, 2014;

ATEE 2018 Spring Conference „Designing Teacher Education and Professional Development for the 21st Century: Current Trends, Challenges and Directions for the Future”

(organizatorzy: Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku oraz Stowarzyszenie Kształcenia Nauczycieli w Europie (Association for Teacher Education in Europe z siedzibą w Brukseli – ATEE), 2018.

Wybrane Konferencje o ogólnopolskim, kongresowym wymiarze, np.:

IX Ogólnopolski Zjazd PTP „Ku życiu wartościowemu. Idee–konceptje–praktyki”, 2016;
V Zjazd Pedagogów Społecznych nt. „Pedagogika społeczna w służbie człowiekowi i wartościom w XXI w.”, 2013;
cykl konferencji współorganizowanych z Polskim Komitetem Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP;

Cykliczne konferencje ogólnokrajowe z udziałem gości zagranicznych z zakresu:

DYDAKTYKI: „Augustowskie Spotkania Naukowe – Edukacja w dialogu i perspektywie (prezentacje – polemiki – propozycje)” – (dziewięć edycji: 2001, 2002, 2004, 2008, 2010, 2013, 2015, 2017);
EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ, np.: Społeczeństwa wielokulturowe – dynamika, zmienność i nieprzewidywalność, 2014, 2016;
PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ, np.: Pedagog jako animator życia społecznego, Lipowy Most, 2015;
ANDRAGOGIKI I GERONTOLOGII, np.: cykl Sens i bezsens starości, 2015; 2018
HISTORII WYCHOWANIA np.: Dziecko w historii – w 1050 rocznicę Chrztu Polski (2014, 2016);
KULTUROZNAWSTWA, np.: Rzeczy, znaki i obrazy. Kultura symboliczna w późnej nowoczesności, 2014, 2016;
PEDAGOGIKI RESOCJALIZACYJNEJ, np.: Podlaskie Forum Resocjalizacji, 2014, 2015, 2016;
PEDAGOGIKI PRZEDSZKOLNEJ, np.: z cyklu Dziecko–Rodzice–Nauczyciel, 2014, 2015, 2016;

Konferencje współorganizowane z innymi jednostkami w strukturze UwB

Konferencje współorganizowane, np. wraz z Wydziałem Filologii UwB – Kultura pragnień. Kreacja–perswazja–konsumpcja, 2014, Instytutem Filologii Wschodniej UwB, Związkiem Tatarów RP, np. Wschód muzułmański w ujęciu interdyscyplinarnym. Ludzie, teksty, historia, 2016.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje **IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny**: „Ku życiu wartościowemu. Idee–konceptje–praktyki”, Białystok, 21–23.09.2016. Zjazdy Pedagogiczne to najważniejsze naukowe spotkania pedagogów w Polsce, odbywające się co trzy lata. Jego organizacja i przebieg przez Wydział Pedagogiki i Psychologii wzmocniło pozycję Wydziału w opinii znaczących gości. W spotkaniu uczestniczyło ponad 500 uczestników. Praca toczyła

się w ramach obrad plenarnych oraz w kilkudziesięciu grupach skupionych wokół 10 sekcji tematycznych. Problematyka dotyczyła zagadnień metateoretycznych oraz doświadczeń codziennej praktyki. Podczas Zjazdu głos zabrali reprezentanci niemal wszystkich ośrodków akademickich w Polsce, zajmujących się problematyką edukacji.